

Kortfattade svar till tentamen B/Makro 13 januari 2016

Notera att full poäng kräver mer utförliga svar.

Fråga 1

- a) Se kursboken s. 211-223.
- b) Förändringen av transfereringen ökar den disponibla inkomsten. I modellen fångas det av att T och T^e , dvs. skatter minus transfereringar, minskar. När konsumenterna får högre disponibla inkomster väljer de att öka sin konsumtion. Det leder till att IS-kurvan skiftar utåt. När konsumenterna ökar sin konsumtion ökar produktionen och inkomsterna, vilket leder till att konsumtionen ökar ytterligare via multiplikatoreffekten. Ökad produktion leder till ökad efterfrågan på transaktionsmedel, vilket pressar räntan uppåt. Högre ränta medför undanträngning av konsumtion och investeringar. Om centralbanken istället vill hålla räntan oförändrad måste de öka penningmängden, vilket skiftar LM nedåt. Ingen undanträngningseffekt av konsumtion och investeringar uppstår, vilket medför att produktionen ökar mer.
- c) Se kursboken s. 303-307.

Fråga 2

- a) Se kursboken s. 76-77.
- b) Se kursboken s.113-116.
- c) Se kursboken s. 113-116.
- d) Realräntan måste vara högre än den subjektiva diskonteringsräntan. I exemplet i boken gäller att $r \approx \rho + g$, vilket förklaras på s. 121-122.

Fråga 3

- a) När jämviktsarbetslösheten faller ökar jämviktsproduktionen, vilket medför att Y^n -kurvan skiftar åt höger. Konsumenterna och investerarna inser detta och ökar därför sin konsumtion och investeringar, vilket medför att IS-kurvan skiftar utåt. När jämviktsproduktionen ökar skiftar även Phillipskurvan nedåt; inflationen bör nu vara noll vid den nya jämviktsproduktionen. LM-kurvan påverkas inte. Beroende på storleken på skiften i Y^n -kurvan och IS-kurvan blir produktionen mindre, lika med eller större än den nya jämviktsproduktionen.
- b) Centralbanken bör justera räntan så att produktionen blir lika med den nya högre jämviktsproduktionen. Det kan innebära en ökad, oförändrad eller sänkt ränta beroende på vilken av Y^n -kurvan och IS-kurvan som skiftar mest.
- c) Se kursboken s. 307-309.

Fråga 4

- a) IS*-kurvan skiftar nedåt, medan LM- och IP-kurvorna inte påverkas. Y faller, i faller och e faller. När skatterna höjs minskar konsumtionen, vilket minskar efterfrågan och produktionen (direkt och indirekt via multiplikatoreffekten). När konsumtionen faller minskar även importen. Minskad efterfrågan medför ett minskat behov av transaktionsmedel, vilket leder till att räntan faller. Den lägre räntan leder till att investeringarna ökar och sparandet minskar (vilket motverkar nedgången i konsumtionen). Lägre ränta gör det mindre lönsamt att placera pengar i landet, vilket medför att valutan deprecieras. Därmed ökar nettoexporten då landets varor blir billigare relativt utlandets varor. Konsumtionen minskar pga. de högre skatterna, men ökar pga. lägre ränta. Totaleffekten på konsumtionen måste dock vara negativ. Investeringarna ökar pga. lägre ränta. Nettoexporten ökar pga. en deprecierad valuta, vilket förstärks av att importen minskar pga. lägre konsumtion.

- b) Vid fast växelkurs kan räntan inte falla eftersom en fast växelkurs kräver att landets ränta är lika med världsmarknadsräntan (annars uppstår arbitragemöjligheter). Därmed måste centralbanken minska penningmängden. Detta ger ett skift i LM-kurvan. Resultatet blir att ingen ränteeffekt på nettoexporten, investeringarna och konsumtionen uppstår och den negativa effekten på Y blir därmed större.
- c) Finanspolitik har större effekt vid fast växelkurs än vid flytande växelkurs eftersom inga ränteeffekter uppstår på nettoexporten, investeringarna och konsumtionen.